

همایش علمی-پژوهشی مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار

((با همکاری و حمایت معنوی دانشگاه فرهنگیان، آموزش و پرورش، بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان ارشاد اسلامی، سازمان شهرداری (استان کرمانشاه) مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (استان تهران) و ...))

سر دبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی (نمایه مقالات در ۸ پایگاه ملی و بین المللی)
تاریخ برگزاری همایش: ۱۱ اسفند ۱۴۰۱ شماره مقاله: ۲۸/۹۵۵۱ رده بندی کنگره: ح ۲۲/۷۳۵۱

رابطه خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی در درس ریاضی

دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر قزوین ۱۴۰۱_۱۴۰۰

زهره خوینی

کارشناس ارشد علوم تربیتی گرایش مدیریت آموزشی

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی رابطه خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی در درس ریاضی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر قزوین بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه ی دانش آموزان دختر و پسر پایه ی ششم ابتدایی شهر قزوین به تعداد ۲۶۰۰ نفر که در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ مشغول تحصیل بوده اند تشکیل دادند. حجم نمونه آماری برای انجام این پژوهش براساس جدول مورگان ۲۵۰ نفر تعیین گردید. برای نمونه گیری از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای استفاده شد، به این صورت که ابتدا از میان ۳۶ دبستان موجود در شهر قزوین، ۱۲ مدرسه انتخاب گردید سپس از هر مدرسه ۱ کلاس انتخاب شد. ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه خودکارآمدی شرر (۱۹۸۲)، پرسشنامه عملکرد تحصیلی فام و تیلور (۱۹۹۹) بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه بهره گیری شد. نتایج پژوهش نشان داد که، بین خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر قزوین در سطح معناداری ۰/۰۵ رابطه معناداری وجود دارد؛ بنابراین می توان گفت خودکارآمدی پیش بینی کننده عملکرد تحصیلی درس ریاضی دانش آموزان ابتدایی شهر قزوین می باشد.

واژگان کلیدی: آموزش و پرورش، خودکارآمدی^۱، عملکرد تحصیلی^۲

^۱ efficacy

^۲ Academic performance

مقدمه

رشد و بالندگی هر جامعه ای مرهون نظام آموزشی آن جامعه است. در عصر حاضر تعلیم و تربیت و به طور کلی تحصیل بخش مهمی از زندگی افراد را تشکیل می دهد، علاوه بر این کیفیت و کمیت این تحصیل نیز نقش مهمی در آینده افراد ایفا می کند. در جامعه آموزشی و نظام تعلیم و تربیت کشور ایران علی الخصوص در مقطع آموزش ابتدایی که ارزشیابی آن به صورت کیفی و توصیفی می باشد، عوامل زیادی در تعیین راه و روش رسیدن به زندگی پاک(آن چیزی که در سند تحول بنیادین ذکر شده است) موثر واقع شده است.

باتوجه به اینکه محقق در رسته شغلی ابتدایی قرار دارد، به خیلی از ضعف ها و خلاء های آموزشی موجود در سیستم آموزشی اشراف داشته که مهم ترین آنها عملکرد تحصیلی دانش آموزان بوده است؛ محقق بعداز تحقیق و تفحص در میان دانش آموزان این مقطع تحصیلی، تصمیم به شناسایی عوامل روانشناختی گرفت که می تواند بروی عملکرد تحصیلی دانش آموزان تاثیر بگذارد؛ درنهایت تصمیم به بررسی رابطه متغیر خودکارآمدی با عملکرد تحصیلی گرفت. از آنجایی که ریاضی از مهم ترین دروس آموزشی این مقطع می باشد، درس ریاضی را مورد هدف و آموزگاری پایه ششم نیز دال بر انتخاب این پایه تحصیلی بود، چراکه حداقل بابخش اندکی از این جامعه در ارتباط مستقیم است. علاوه بر آن یکی از مهم ترین هوش های نه گانه گاردنر هوش ریاضی می باشد که در این پژوهش از اهمیت والایی برخوردار است که طبق تجربه پژوهشگر بیشترین ضعف آموزشی دانش آموزان این مقطع علی الخصوص این پایه در درس ریاضی می باشد؛ درس ریاضی که از لحاظ روانشناسی ارتباط تنگاتنگی با میزان منطق و برخورد واقع گرایانه افراد با مسائل روزمره دارد موضوع این تحقیق قرار گرفت که انتخاب متغیر خودکارآمدی از مهم ترین مولفه های تاثیر گذار بر میزان عملکرد تحصیلی درس ریاضی دانش آموزان این پایه تحصیلی می باشد. به همین دلیل متغیر خودکارآمدی از شاخص ترین آن ها در عملکرد تحصیلی و آموزشی دانش آموزان می باشد. اکنون محقق تصمیم گرفت که در مورد میزان رابطه متغیر خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی دردرس ریاضی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر قزوین پژوهشی را انجام دهد که خروجی آن کمک به بهبود روند عملکرد آموزش در این پایه تحصیلی است؛ بااین توصیف که دلیل ما از انتخاب درس ریاضی این پایه تحصیلی آن بود که این

درس ارتباط نزدیکی با میزان نظم شخصی و ظهور احساس خودکارآمدی در این سن دارد و همچنین رابطه زیادی با میزان عملکرد تحصیلی این درس وجود دارد. فی الواقع آنچیزی که در نظر محقق است، بررسی میزان رابطه خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی در درس ریاضی این دانش آموزان می باشد. سطوح بالایی خودکارآمدی و به خصوص خودکارآمدی هیجانی یادگیرندگان، منجر به سطوح بالای درگیری شناختی میشود (دوگان، ۲۰۱۲) یادگیرندگانی که در سطوح بالایی عملکرد تحصیلی قرار دارند، بسیار هدفمندار بوده و دارای سطوح بالایی خودکارآمدی هستند. سطح اعتماد یادگیرندگان به توانایی هایش برای افزایش عملکرد تحصیلی، نشان دهنده عمق و کیفیت راهبردهای شناختی اوست (کاپالن و فاله، ۱۹۹۶) با توجه به این روابط در این مطالعه فرض شده است خودکارآمدی دارای اثر ساختاری مستقیم بر عملکرد تحصیلی عمیق است. خودکارآمدی به توان فرد در رویارویی با مسائل برای رسیدن به اهداف و موفقیت او اشاره دارد. خودکارآمدی بیشتر از این که تحت تأثیر ویژگیهای هوش و توان یادگیری دانش آموز باشد تحت تأثیر ویژگیهای شخصیتی از جمله باور داشتن خود (اعتماد به نفس)، تلاشگر بودن و تسلیم نشدن، واریسی علل عدم موفقیت به هنگام ناکامی (خودسنجی)، روش های جدید اجتماعی رسیدن به هدف (خودتنظیمی) و تحت کنترل درآوردن تکانه ها (خودرهبری) قرار دارد. این عوامل در برخی از دانش آموزان حتی بیشتر از توان یادگیری موجب پیشرفت عملکرد تحصیلی میشود (بهرامی، ۱۳۸۶؛ به نقل از پورجعفر دوست، ۱۳۸۶). یکی از اهداف آموزش و پرورش در تمام جوامع کمک به فرد است تا خودکارآمد شود. برای اینکه فردی در بزرگسالی کارآمد باشد باید این خصوصیت را در دوران طفولیت^۱ و دانش آموزی در خود بپروراند تا در نهایت به پیشرفت همه جانبه علمی الخصوص عملکرد تحصیلی وی منجر شود. این هدف با برنامه ریزی های از پیش تعیین شده و سه راهبرد عمومی (الگوسازی، استفاده از بازخورد اطلاعات و بازآموزی اسناد) در جهت پیشرفت عملکرد تحصیلی هرچه بیشتر به همین منظور تأمین میشود (باتلر و وین ۱۹۹۵).

معلمان نیز در این راستا الگوی مؤثری در جهت آموزش کارآمدی، ایجاد زمینه های رشد فرهنگی و و در نهایت افزایش عملکرد تحصیلی دانش آموزان محسوب میشوند (سیف، ۱۳۸۰). آموزش و محیط پرورشی کودک در نحوه رشد و بهبود میزان عملکرد تحصیلی سهم به سزایی دارد. بندورا معتقد است

^۱ childhood

افراد با خودکارآمدی بالا از فرایندهای فکری سطح بالاتر برخوردارند که ماحصل آن در عملکرد تحصیلی آنها نمایان است (بندورا، ۱۹۹۸). این افراد خود را در تکالیف چالش انگیز موفق تصور میکنند؛ در حالیکه افراد با خودکارآمدی پایین از فرایندهای فکری سطح پایین تر استفاده می کنند و در پیشرفت عملکرد تحصیلی خود را بدشانس میدانند. باورهای خودکارآمدی یکی از راههایی است که پژوهشگران انگیزش و باورهای دانش آموزان درباره قابلیت هایشان برای انجام تکالیف مدرسه را به مفهوم سازی کرده اند. در طول دو دهه گذشته خودکارآمدی به عنوان یک رفتار انگیزشی مهم در پژوهش رفتار انسان نمایان شده است. اینگونه دریافت شده که درجات بالای خودکارآمدی به سطوح افزایش یافته عملکرد تحصیلی منجر می شود. باورهای خودکارآمدی تعیین می کند که دانش آموزان تا چه اندازه برای فعالیتهای خود انرژی صرف می کند و تا چه میزان در برابر موانع مقاومت می نماید. خودکارآمدی بر عملکرد تحصیلی دانش آموز بسیار تاثیرگذار است به عنوان مثال دانش آموز دارای خودکارآمدی سطح پایین ممکن است تا برای یک امتحان خودش را آماده نکند زیرا فکر می کند که هر اندازه زحمت بکشد فایده ای نخواهد داشت در مقابل دانش آموز برخوردار از خودکارآمدی سطح بالا در انجام امتحان ها امیدوارتر و موفق تر است بدین ترتیب عملکرد تحصیلی دانش آموز به وسیله خودکارآمدی سطح پایین محدود می شود و به وسیله خودکارآمدی سطح بالا افزایش می یابد. خودکارآمدی تحصیلی به طور خاص به معنی اطمینان در انجام وظایف تحصیلی مانند خواندن کتاب پاسخ به سوالات در کلاس و آمادگی برای آزمون است. سطوح بالای خودکارآمدی تحصیلی منجر به میانگین نمرات بالاتر و پایداری برای تکمیل تکالیف و درنهایت پیشرفت عملکرد تحصیلی می شود.

بخش اول: اهداف پژوهش

بررسی رابطه خودکارآمدی با عملکرد تحصیلی در درس ریاضی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر قزوین.

بند اول: سوالات و فرضیه‌های پژوهش

- **فرضیه‌ها**
- خودکارآمدی با میزان عملکرد تحصیلی دردرس ریاضی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر قزوین رابطه دارد.

بند دوم: تعاریف نظری و عملیاتی متغیرها

- **خودکارآمدی**
- تعریف مفهومی:** خودکارآمدی به توان فرد در رویارویی با مسئله‌ها برای رسیدن به اهداف و موفقیت اشاره می‌کند و بیش از آن که ازخصوصیات هوش و توانایی یادگیری دانش آموزان تاثیر بگیرد، تحت تاثیر خصوصیات شخصیتی از جمله باور و اعتقاد داشتن به خود (اعتمادبه نفس)کوشا بودن و تسلیم نشدن (خودتپه‌یجی)، بررسی کردن علل عدم پیروزی در هنگام شکست و ناکامی (خودسنجی) چنین جدید برای رسیدن به هدف (خودتنظیمی) و تحت کنترل درآوردن تکانه‌ها (خودرهبری) قرار دارد (احمد زاده، ۱۳۸۳).
- تعریف عملیاتی:** نظرپژوهنده از خودکارآمدی در این پژوهش، نمره ای است که آزمودنی‌ها در پرسشنامه خود کارآمدی شرر و همکاران (۱۹۹۲) به دست می‌آورند.

• عملکردتحصیلی

تعریف مفهومی: درجه موفقیت دانش آموزان در یادگیری مطالب درسی پیش بینی شده از سوی وزارتخانه آموزش و پرورش پیشرفت را جلوه ای از جایگاه تحصیل دانش آموزان می‌داند که ممکن است بیانگر نمره ای برای یک دوره یا میانگین نمرات در دوره‌های قبل باشد. (لاوین، ۱۹۷۶)

تعریف عملیاتی: منظور از عملکرد تحصیلی در این پژوهش، نمره ای است که آزمودنی ها در پرسشنامه فام و تیلور (۱۹۹۴) به دست می آورند.

بخش سوم: پیشینه پژوهش

عباسیان فرد (۱۳۸۹) هدف خود را از این پژوهش تعیین رابطه خودکارآمدی در ابعاد پنجگانه خودتنظیمی، خودباوری، خودرهبری، خودسنجی و خودتهدیه‌ی ۱ با انگیزه پیشرفت در دانش آموزان دختر بیان کرد. روش این پژوهش از نوع پژوهش همبستگی و نمونه گیری به روش تصادفی چندمرحله ای بود. به این منظور ۳۴۰ نفر از دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر تهران انتخاب و به آزمون خودکارآمدی و هرمنس (۱۹۷۰) پاسخ دادند. داده های پژوهش با روش رگرسیون چندمتغیره تحلیل شد. یافته ها نشان داد خودکارآمدی در چهار بعد خودرهبری، خودتنظیمی، خودتهدیه‌ی و خودباوری با انگیزه پیشرفت رابطه دارد. اما در بعد خودسنجی، خودکارآمدی با انگیزه پیشرفت رابطه ای مشاهده نشد. با توجه به اینکه خودکارآمدی با انگیزه پیشرفت ارتباط دارد، می توان با افزایش خودکارآمدی از طریق اعمال روش های مناسب تربیتی و غنی کردن محیط پرورشی، انگیزه پیشرفت را ارتقا داد. فیروزجایی (۱۳۹۷) در پژوهشی رابطه بین خودتنظیمی و خودکارآمدی تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان پسر متوسطه شهرستان بابل را بررسی کرد. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان بابل که تعداد آنها ۸۰۰۰ نفر در سال تحصیلی ۹۸-۹۷ می باشد. حجم نمونه آماری بر اساس جدول کرجسی مورگان، ۳۶۷ نفر تعیین گردید، روش انتخاب نمونه های تحقیق به صورت نمونه گیری تصادفی ساده می باشد. ابزار جمع آوری داده ها در این تحقیق عبارت است از : پرسشنامه فرسودگی تحصیلی برسو و همکاران (۱۹۹۷)، پرسشنامه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بوفارد، بوریس ورت، وزیو و لاروشه (۱۹۹۵) و پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی. (MJSES) روایی صوری و محتوایی پرسشنامه ها با استفاده از نظرات اساتید راهنما و مشاور و چند نفر از کارشناسان تعلیم و تربیت مورد تایید قرار گرفت. پایایی این ابزار ها با استفاده از روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۶ و ۰/۸۱ محاسبه گردید. این تحقیق جهت جمع

^۱ Self-motivation

آوری داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین، میانه، فراوانی و ...) و آمار استنباطی (همبستگی پیرسون، رگرسیون) استفاده گردید، جهت تعیین نرمال بودن داده‌ها از آزمون کالموگروف اسمینروف استفاده گردید. نتایج این تحقیق به طور کلی نشان داد که بین خودتنظیمی و خودکارآمدی با فرسودگی تحصیلی رابطه معنادار وجود دارد. خودتنظیمی و فرسودگی تحصیلی قادر به تبیین ۳۸ درصد از واریانس خودکارآمدی تحصیلی می‌باشد. لو و چوی (۲۰۱۳) در پژوهشی تحت عنوان "منابع اثربخشی خودکارآمدی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان مهندسی" یک نظرسنجی ۴۰ موردی که منابع خودکارآمدی ریاضیات را اندازه‌گیری می‌کند را بر روی ۱۷۸ دانشجوی سال سوم مهندسی اجرا کرد. نتایج حاضر نشان داد که منابع خودکارآمدی (تجربه تسلط، تجربه جانشینی، اقتناع اجتماعی و برانگیختگی عاطفی) با نمرات پیشرفت ریاضی مرتبط است. آیدین (۲۰۱۵) در پژوهشی تحت عنوان "تحلیل رابطه بین خودکارآمدی دانش‌آموزان ابتدایی، استفاده از راهبردهای فراشناختی و عملکرد تحصیلی آنها برای یادگیری زیست‌شناسی" نمونه پژوهش شامل ۲۸۶ دانش‌آموز دبیرستانی ثبت نام شده در سه دبیرستان بود که در یک دوره زیست‌شناسی در کلاس^۱ ترکیه شرکت کردند. با توجه به نتایج پژوهش، استفاده از راهبردهای فراشناختی و خودکارآمدی، انگیزه درونی دانش‌آموزان را برای یادگیری زیست‌شناسی پیش‌بینی مثبت و معناداری کرد. علاوه بر این، خودکارآمدی یک پیش‌بینی منفی از عملکرد تحصیلی انجام داد و انگیزه بیرونی را پیش‌بینی نکرد. دوگان (۲۰۱۵) در پژوهش خود با عنوان "فعالیت‌های دانش‌آموزی (درگیری تحصیلی)، خودکارآمدی تحصیلی و انگیزش تحصیلی به عنوان عوامل پیش‌بینی کننده عملکرد تحصیلی" که با مشارکت ۵۷۸ دانش‌آموز راهنمایی و دبیرستانی انجام گرفت، نشان داد که درگیری شناختی دانش‌آموز در فعالیت‌های مدرسه پیش‌بین عملکرد تحصیلی است و خودکارآمدی می‌تواند پیش‌بینی کننده عملکرد تحصیلی باشند. لیدیجا (۲۰۱۷) در پژوهشی تحت عنوان "پیش‌بینی‌کننده‌های بهزیستی روان‌شناختی، خودکارآمدی تحصیلی در دانش‌آموزان و تأثیر آن‌ها بر عملکرد تحصیلی" که ۳۳۶ دانش‌آموز شرکت داشتند، نشان دادند که بهزیستی روان‌شناختی، خودکارآمدی تحصیلی به طور مشترک انگیزه را پیش‌بینی می‌کنند. با این حال، به صورت فردی، خودکارآمدی تحصیلی، افسردگی و تاب‌آوری هر کدام به انگیزه بیرونی کمک

^۱ cars

کردند. افسردگی، خودکارآمدی تحصیلی، تاب آوری و استرس هر کدام انگیزه را پیش بینی کردند. در حالی که تنها خودکارآمدی تحصیلی پیش بینی کننده معنادار انگیزه درونی بود.

بخش چهارم: روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف "کاربردی" و از نظر روش جمع آوری اطلاعات تحقیق "توصیفی" از نوع "همبستگی" می باشد. در پژوهش های همبستگی، رابطه میان متغیرها برای هدف تحقیق تفسیر و تجزیه می گردد.

بند اول: جامعه آماری، نمونه و روش نمونه گیری

جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش آموزان دختر و پسر مشغول به تحصیل پایه ششم مقطع ابتدایی ناحیه ۱ شهر قزوین در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می باشند. بر اساس آمارها، اطلاعات و داده های جمع آوری شده از روابط عمومی آموزش و پرورش ناحیه ۱ شهر قزوین تعداد دانش آموزان مشغول به تحصیل در پایه ششم مقطع ابتدایی برابر ۲۶۰۰ نفر می باشد که در ۳۶ مدرسه مقطع ابتدایی مشغول به تحصیل می باشند. حجم نمونه در جامعه آماری برای انجام این پژوهش براساس جدول مورگان ۲۵۰ نفر مشخص شده است. در این پژوهش برای نمونه گیری از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای استفاده شده است.

بند دوم: روش ها و ابزارهای جمع آوری داده ها

الف) مطالعات کتابخانه ای: در این قسمت جهت جمع آوری اطلاعات در زمینه مبانی نظری و ادبیات تحقیق، از منابع کتابخانه ای که شامل: مقالات، کتابها، پایان نامه ها، اسناد و نیز از شبکه جهانی اطلاعات^۱ استفاده شده است.

^۱ internet

ب) تحقیقات میدانی: در این قسمت به منظور گردآوری داده‌ها و اطلاعات، محقق با استفاده از ابزارهایی چون پرسشنامه خودکارآمدی شرر و پرسشنامه عملکردتحصیلی فام و تیلور، داده‌ها را از جامعه هدف جمع‌آوری کرده است.

برای جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش از سه نوع پرسشنامه استفاده شد که عبارتند از: ۱) پرسشنامه خودکارآمدی شرر ۳) پرسشنامه عملکرد تحصیلی فام و تیلور.

بند سوم: روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری در دو سطح توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش آمار توصیفی از گزارش فراوانی، میانگین و انحراف معیار و در بخش آمار استنباطی از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون استفاده شد. هم‌چنین داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری spss ۲۶ تحلیل شدند.

بخش پنجم: یافته‌ها

بند اول: ویژگی‌های جمعیت شناختی

جدول ۱ توزیع فراوانی دانش‌آموزان بر حسب جنسیت نمایش داده می‌شود

جنسیت	فراوانی	درصد
پسر	۱۲۱	۴۸/۴
دختر	۱۲۹	۵۱/۶
جمع	۲۵۰	۱۰۰

طبق نتایج جدول (۱) ۴۸/۴ درصد دانش‌آموزان پسر هستند و ۵۱/۶ درصد نیز دختر هستند.

بند دوم: یافته های توصیفی

جدول ۲ میانگین و انحراف معیار خودکارآمدی و ابعاد آن

متغیر	خودکارآمدی آموزشی	خودکارآمدی شغلی	خودکارآمدی اجتماعی	نمره کل خودکارآمدی
میانگین	۳/۲۷	۳/۵۷	۳/۱۵	۳/۳۳
انحراف معیار	۰/۷۳	۰/۶۷	۰/۹۷	۰/۶۷

در جدول (۲) میانگین خودکارآمدی آموزشی ۳/۲۷، خودکارآمدی شغلی ۳/۵۷، خودکارآمدی اجتماعی ۳/۱۵ و میانگین نمره خودکارآمدی ۳/۳۳ است.

جدول ۳ میانگین و انحراف معیار میزان عملکرد تحصیلی دانش آموزان و ابعاد آن

متغیر	خودکارآمدی	تاثیرات هیجانی	برنامه ریزی	کنترل پیامد	انگیزش	میزان عملکرد تحصیلی
میانگین	۳/۴۹	۳/۵۴	۳/۴۳	۲/۹۴	۳/۲۹	۳/۳۴
انحراف معیار	۱/۰۴	۰/۸۲	۱	۰/۹۱	۰/۹۸	۰/۷۴

در جدول (۳) میانگین خودکارآمدی ۳/۴۹، تاثیرات هیجانی ۳/۵۴، برنامه ریزی ۳/۴۳، کنترل پیامد ۲/۹۴، انگیزش ۳/۲۹ و میانگین نمره کل عملکرد تحصیلی دانش آموزان ۳/۳۴ است.

بند سوم: تحلیل فرضیه های تحقیق

جدول (۴): نتایج آزمون کولموگروف- اسمیرنوف جهت تعیین نرمال بودن متغیرهای تحقیق

آماره	خودکارآمدی	میزان عملکرد تحصیلی
مقدار Z کولموگروف- اسمیرنوف	۱/۱۸	۱/۱۲
سطح معنی داری	۰/۱۲	۰/۱۶

طبق نتایج جدول (۴) و با توجه به اینکه سطح معنی داری خطای آزمون برای سطح اطمینان ۰/۹۵ بیش از ۰/۰۵ است، بنابراین می توان گفت که توزیع متغیرهای تحقیق نرمال است و جهت تحلیل فرضیه ها می توان از آزمون های پارامتریک استفاده کرد.

فرضیه: خودکارآمدی با میزان عملکرد تحصیلی در درس ریاضی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی رابطه دارد.

جدول ۵ ضریب همبستگی بین خودکارآمدی با میزان عملکرد تحصیلی در درس ریاضی

متغیرها	خودکارآمدی	خودکارآمدی	خودکارآمدی	نمره	کل عملکرد تحصیلی
	ی	ی شغلی	اجتماعی	خودکارآمدی	ی
خودکارآمدی آموزشی	۱				
خودکارآمدی شغلی	۰/۳۳ **	۱			

خودکارآمدی اجتماعی	۰/۱۵ *	۰/۲۳ **	۱
نمره کل	۰/۴۶ **	۰/۶۲ **	۰/۳۹ **
خودکارآمدی عملکرد تحصیلی	۰/۴۷ **	۰/۶۲ **	۰/۴۴ **
	۰/۵۵ **	۱	

* معنی داری در سطح خطای ۰/۰۵ ** معنی داری در سطح خطای ۰/۰۱

طبق نتایج جدول فوق و با توجه به سطح معنی داری خطای آزمون برای سطح اطمینان ۰/۹۹، می توان گفت که بین خودکارآمدی آموزشی ($r=0/47$ و $p<0/01$)، خودکارآمدی شغلی ($r=0/62$ و $p<0/01$)، خودکارآمدی اجتماعی ($r=0/44$ و $p<0/01$) و نمره کل خودکارآمدی ($r=0/55$ و $p<0/01$) با میزان عملکرد تحصیلی در درس ریاضی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی رابطه مثبت معنی داری وجود دارد. بنابراین می توان گفت که فرضیه دوم تایید می شود و خودکارآمدی با میزان عملکرد تحصیلی در درس ریاضی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی رابطه معنی داری دارد.

بحث و نتیجه گیری

خودکارآمدی را می توان به عنوان یک حس اعتماد در خصوص انجام تکالیف خاص در نظر گرفت و حس خودکارآمدی فرد می تواند جنبه های مختلف رفتار را که برای یادگیری اهمیت دارند، تحت تأثیر قرار دهد (میراب، ۱۳۹۴). این جنبه ها می توانند انتخاب فعالیت، تلاش، پشتکار، یادگیری و پیشرفت را شامل گردند اساسا استعداد، توانایی و بروز توانایی های فرد رابطه مستقیمی با عملکرد تحصیلی فرد داشته و می تواند زمینه ای ایجاد کند تا استعدادهای دانش آموز شکوفا گردد. خودکارآمدی تحصیلی به قضاوت فرد راجع به تواناییش برای سازمان و انجام انواع تکالیف آموزشی طرح شده، گفته می شود (لیدجیا، ۲۰۱۷). افراد با خودکارآمدی تحصیلی بالا در مقایسه با دانش آموزان با خودکارآمدی تحصیلی پایین تر، اطمینان بیشتری دارند که بتوانند تکالیف آموزشی را انجام دهند (فیروزجانی، ۱۳۹۷). سطوح بالای خودکارآمدی تحصیلی، منجر به میانگین نمرات افراد بالاتر و پایداری برای تکمیل

تکالیف می شود دانش آموزان با خودکارآمدی تحصیلی بالا، عملکرد و سازگاری تحصیلی بهتری نیز در درس ریاضی دارند. یکی از موقعیت های چالش برانگیز برای کودکان و نوجوانان، حوزه تحصیل است. کودکان با خودکارآمدی بالا می توانند با موقعیت های چالش برانگیز بیشتری درگیر شوند. (موسی، ۲۰۲۰) آنها با کنجکاوی می توانند از راه حل های مناسب برای حل مسکلات خویش بهره ببرند و از خود استقامت بیشتری برای حل مسائل درس ریاضی نشان دهند. از آنجایی که در دوره کودکی و نوجوانی معیارهای بالای تحصیلی از با ارزشترین معیارها به شمار می آید بنابراین خودکارآمدی تحصیلی می تواند یکی از مهمترین حیطه های خودکارآمدی در این سنین به شمار آید) مک گنون و همکاران، ۲۰۱۴). اگر دانش آموزان باور داشته باشند که با تلاش قابل قبول می توانند یاد بگیرند، این دسته از دانش آموزان تلاش بیشتر کرده و در مواجهه با مسائل ریاضی پافشاری می کنند، توجه خود را بر حل مسئله متمرکز کرده و احساس آرامش و خوشبینی بیشتری می کنند و از راهبردهای مؤثرتری بهره می برند (رحمانی، ۱۳۹۴). به عبارتی دیگر خودکارآمدی، ابزارهای شناختی و انگیزشی را تحریک می کند که این نکته، نقش مهمی در به کارگیری شیوه های مقابله با فشار روانی در دانش آموزان خواهد داشت. دانش آموزانی که خودکارآمدی تحصیلی بالاتری دارند به میزان بیشتری تلاش و کوشش خواهند کرد و برای رسیدن به اهداف خود در این درس برنامه ریزی دقیق تر و منحصر به فرد دارند، این دانش آموزان معمولاً با برنامه ریزی های کوتاه مدت و بلندمدت، حداکثر سعی و تلاش خود را جهت رسیدن به اهداف خود می کنند (دوگان، ۲۰۱۵) به همین خاطر است که این افراد عملکرد تحصیلی بهتری را در درس ریاضی خواهند داشت.

پیشنهادهای کاربردی

۱. پیشنهاد می شود که یافته های این پژوهش در اختیار مراکز مشاوره، دانشگاه ها و مؤسسات عالی، آموزش و پرورش و به طور کلی تمام ارگانها و سازمان هایی که با امور تعلیم و تربیت سروکار دارند، قرار داده شود تا از نتایج این پژوهش استفاده کنند.

۲. برنامه ریزی های مداخله ای به ویژه آموزش روش های فراشناختی و شناختی و ارتقای انگیزه پیشرفت، تقویت باورهای خودکارآمدی به منظور بهبود عملکرد تحصیلی دانش آموزان از پیشنهادات دیگر این پژوهش می باشد.

منابع و مأخذ:

- احمدزاده، آ. رابطه خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تیزهوش دختر و پسر پایه دوم مقطع راهنمایی آموزش و پرورش شهر مشهد در سال تحصیلی ۹۰-۹۱، پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشگاه علامه طباطبائی. ۱۳۹۱
- اسدپاسکی، م.، اکبری، ب.، همت پور، م. بررسی رابطه هوش معنوی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان، کنفرانس بین المللی نوآوری و تحقیق در علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، اجتماعی. ۱۳۹۵
- اینانلو، ح. بررسی رابطه سرسختی روانشناختی و خودکارآمدی با انگیزه تحصیلی دانش آموزان دوره تحصیلی مقطع متوسطه دوم در دوران شیوع کرونا سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مشاوره گرایش مدرسه. ۱۴۰۰
- پاک نژاد، ا. و پاکنژاد، ف. تعیین رابطه هوش معنوی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان شاخه نظری دانش آموزان مقطع متوسطه شهر دزفول، اولین کنفرانس بین المللی روانشناسی و علوم تربیتی، شیراز، موسسه عالی علوم و فناوری حکیم عرفی شیراز. ۱۳۹۲
- پورجعفردوست، ح. بررسی رابطه انگیزه پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، کنفرانس ملی روانشناسی، علوم تربیتی و اجتماعی. ۱۳۸۶
- پورشامعی، ه. بررسی رابطه عزت نفس با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان سوم متوسطه قائن، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم. ۱۳۹۰
- توماس جان، ا. هویت تحصیلی، انگیزش درونی و خودکارآمدی به عنوان پیش بینی کننده های درگیری شناختی عمیق، فصلنامه پژوهش در نظام آموزشی، دوره ۱۴ شماره ۴۸، صفحه ۷. ۱۳۹۹
- جناب آبادی، ر. اثربخشی مصاحبه انگیزشی بر افزایش خودکارآمدی و بهبود خودپنداره دانش آموزان کم پیشرفت مدارس متوسطه، نشریه مطالعات روانشناسی تربیتی « پاییز ۱۳۹۴ شماره ۲۲، صفحه ۴۳. ۱۳۹۲

- شعبانی، م. تأثیر راهبردهای خودتنظیمی مدیریت زمان و تنظیم تلاش برای یادگیری زبان انگلیسی به منزله زبان خارجه، پژوهش های زبان شناختی در زبان های خارجی، نشریه پژوهش های زبانشناختی در زبان های خارجی دوره ۳، شماره ۱ (بهار و تابستان ۱۳۹۲)، کارشناسی ارشد رشته زبان انگلیسی. ۱۳۹۲
- مرادی، ف. مقایسه خلاقیت و عملکرد تحصیلی در دانش آموزان مدارس هوشمند و عادی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت. ۱۳۹۲
- مهقانی جمال الدین، س. اثربخشی آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بر انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارای اختلال یادگیری، نشریه راهبردهای شناختی در یادگیری، بهار و تابستان ۱۳۹۸ شماره ۱۲، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه سیستان و بلوچستان. ۱۳۹۸
- مهنا، س. هویت تحصیلی، انگیزش درونی و خودکارآمدی به عنوان پیش بینی کننده های درگیری شناختی عمیق، فصلنامه پژوهش در نظام های آموزشی، دوره ۱۴، شماره ۴۸. ۱۳۹۹
- Aydın, S. An analysis of the relationship between high school students' self-efficacy, metacognitive strategy use and their academic motivation for learn biology. Journal of Education and Training Studies, ۴ (۲), ۵۳-۵۹. ۲۰۱۵

توجه داشته باشید: جهت چاپ مقالات خود در نشریات علمی و همایش های معتبر با (خانم دکتر جعفری) ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵ تماس بگیرید. گواهی نامه پذیرش و چاپ مقاله، کمتر از ۷۲ ساعت صادر میگردد.

پنجمین همایش علمی-پژوهشی مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام (۱۴۰۱) موسسه قانون یار، مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، آموزش و پرورش و ...

**موسسه علمی و حقوقی قانون یار
برگزار می کند**

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

دانشگاه فرهنگیان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

وزارت آموزش و پرورش

پنجمین همایش علمی-پژوهشی

مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام

ارگان ها و سازمان های حامی معنوی برگزاری همایش (در استان کرمانشاه)
دانشگاه فرهنگیان - سازمان ارشاد اسلامی - آموزش و پرورش - بنیاد شهید، سازمان شهرداری و ...

www.Olomensani.ir

www.Ghanonyar.ir

محورهای پذیرش مقالات

تمام گرایش های رشته فقه، حقوق و علوم قضایی

علوم تربیتی، تکنولوژی آموزشی و آموزش و پرورش

روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم دینی و مذهبی

علوم اقتصادی، بانکی و تمام گرایش های مدیریت

مدیر اجرایی همایش
دکتر شهلا رضایی

دبیر علمی و مسئول همایش
دکتر بهنام اسدی

مکان و زمان برگزاری همایش
کرمانشاه - ۱۴۰۱/۱۲/۱۱

ایمیل رسمی همایش جهت دریافت مقالات پژوهشگران: OLOMENSANI@YAHOO.COM

ارسال مقاله از طریق واتس آپ، اینستاگرام، تلگرام، روبیکا به شماره ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲

دبیر خانه مرکزی موسسه قانون یار: تهران، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت، موسسه قانون یار ۰۲۶ - ۰۹۱۶۹۷۹۵۱۹

((در صورت طرح سوال درخصوص ارسال مقاله یا جذب در هیات علمی همایش با خانم دکتر قبادی تماس بگیرید. ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵))

 CiteFactor
Academic Scientific Journals
Indexing in Academia.edu
California-San Francisco
  MENDELEY
PBIN.com
Sponsored And Indexed
  جهاد
دانشگاهی
Scientific Information
Database
  DRJI
Directory of Research
Journals
Indexing
  ICI WORLD of JOURNALS
  CONF PAPER
Sponsored and indexed by
CIVILICA
We Respect the Science